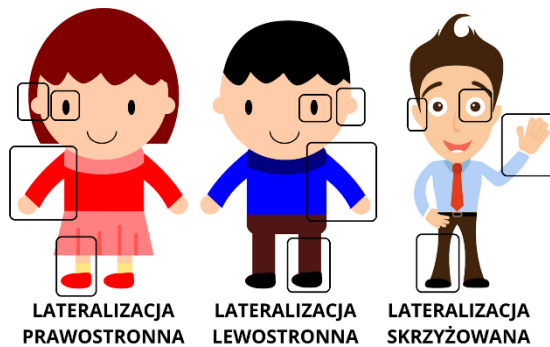

LATERALIZACJA I ORIENTACJA PRZESTRZENNA

Opóźnienie rozwoju ruchowego często może wpływać na opóźnienie procesu lateralizacji.

Przewaga jednej ze stron ciała lewej lub prawej nazywana inaczej lateralizacją nasila się stopniowo wraz z wiekiem lub ogólnym rozwojem ruchowym.

Przewaga czynnościowa jednej strony ciała nie ogranicza się do pracy obu rąk, ujawnia się to również w pracy nóg oraz oczu.

U dzieci z przewagą jednej strony ciała nad drugą prawej lub lewej, występuje tzw. dominacja jednorodna. Zdarza się dominacja skrzyżowana.

U dzieci z dominacją skrzyżowaną występują:

- obniżenie sprawności manualnej
- ogólna niezręczność ruchowa,
- trudności w przyswajaniu pojęć określających stosunki przestrzenne.

Ćwiczenia redukujące zaburzenia lateralizacji i orientacji w przestrzeni

- Kreślenie w powietrzu dużych kulistych kształtów obiema rękami.
- Zamalowywanie dużych powierzchni obiema rękami.
- Kreślenie równocześnie obiema rękami określonych wzorów.
- Lepienie z plasteliny. • Zbieranie drobnych elementów obiema rękami.
- Zabawy naśladowcze, np.: „żywe posągi”, „łódka na fali”, „wahadło zegara”.
- Obrysowywanie szablonów figur geometrycznych ręką dominującą.

- Usprawnianie ręki dominującej poprzez: rysowanie po śladzie, rysowanie szlaczków, kreślenie znaków literopodobnych
- • Różnicowanie lewej i prawej strony ciała.
- Odtwarzanie układów gimnastycznych prezentowanych przez nauczyciela.
- Określanie położenia przedmiotów względem siebie (u góry, niżej, wyżej, po lewej stronie od...).
- Tworzenie kompozycji z różnych elementów w formie mozaikowej, wzorów, szlaczków.

- Rozwiązywanie labiryntów („Znajdź drogę do...”).
- Wykonywanie określonych ruchów na sygnał („Przykucnij, gdy przestanie grać muzyka”). Zajęcia grafomotoryczne np. rysowanie określonych figur, wzorów pod dyktando – np. trzy kratki w lewo, dalej jedna w górę.

- Zabawy ruchowe („Idź prosto, zatrzymaj się, dwa kroki w lewo, jeden krok w tył, trzy kroki w prawo...”).

Bibliografia

1. Bogdanowicz M., Psychologia kliniczna dziecka w wieku przedszkolnym, WSiP, Warszawa 1985.
2. Bogdanowicz M., Leworęczność u dzieci, WSiP, Warszawa 1989.
3. Bogdanowicz M., Przygotowanie do nauki pisania. Ćwiczenia grafomotoryczne według Hany Tymichowej, Harmonia, Gdańsk 2003.
4. Gruszczyk- Kolczyńska E., Zielińska E., Wspomaganie rozwoju umysłowego trzylatków i dzieci starszych wolniej rozwijających się, WSiP, Warszawa 2000.
5. Gruszczyk- Kolczyńska E., Zielińska E., Wspomaganie rozwoju umysłowego czterolatków i pięciolatków, WSiP, Warszawa 2004.
6. Waszkiewicz E., Zestaw ćwiczeń do zajęć korekcyjno- kompensacyjnych dla dzieci przedszkolnych